

РЕШЕНИЕ

№ 4007

гр. София, 16.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 78 СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ПЕТЪР С. САВЧЕВ

при участието на секретаря РУМЯНА Д. Г.А
като разгледа докладваното от ПЕТЪР С. САВЧЕВ Гражданско дело № 20221110137719 по описа за 2022 година

РЕШИ:

РЕШЕНИЕ

гр.София, 16.03.2023 год.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, II-ро Гражданско отделение, 78 с-в, в открито заседание на шестнадесети март 2023 год. , в състав:

РАЙОНЕН СЪДИЯ: ПЕТЪР САВЧЕВ

при секретаря Румяна Дончева, като разгледа докладваното от съдията гр. дело № 37719/2022 год. , за да се произнесе взе предвид следното :

Предявени са алтернативно обективно съединени искове с правно основание чл. 500, ал. 1, т. 3 от КЗ и чл. 500, ал. 2 от КЗ.

Ищецът 3, твърди, че на 24.06.2017 г. е реализирано ПТП, причинено виновно от ответника

А. Н. М., ЕГН: *****, адр. с. ,, който, управлявайки МПС „фиат” с ДК№ СА 7610 НМ, без да има свидетелство за правоспособност за управление на МПС, удря паркираното МПС „бмв” с ДК№ СВ 2227 ТВ. Твърди, че тъй като гражданската отговорност на ответника била застрахована от ищеца по договор срещу гражданска отговорност – валиден към датата на ПТП, то ищеца бил осъден с влязло в сила решение от 14.07.2021 г. по гр.д. № 26616/2020 г. на СРС, 165-ти с-в да заплати по суброгационната претенция на застрахователя по договор за имуществено застраховане на увреденото МПС със застрахован увреденото лице, 1 369,72 лв. главница – застрахователно обезщетение, 322,27 лв. лихва за забава и 279,79 лв. ликвидационни разноси – общо 1 971,78 лв. Твърди, че посочената сума заплатил на 16.12.2021 г. Твърди, обаче, че застраховката ГО за процесния случай не действала, тъй като ответника напуснал мястото на ПТП, както и защото причинил ПТП без да има свидетелство за правоспособност за управление на МПС. Ето защо, и на основание чл. 500, ал. 1, т. 3 от КЗ и чл. 500, ал. 2 от КЗ, моли алтернативно ответника да бъде осъден да му заплати горепосочените 1 971,78 лв. Претендира законна лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата, както и деловодни разноси.

Ответникът, оспорва предявения иск изцяло по съображения по отговора на исковата молба, чрез назначения му особен представител по реда на чл. 47, ал. 6 от ГПК.

Съдът, като взе предвид твърденията на страните и прецени събраните доказателства по реда на чл. 12 от ГПК, приема следното от фактическа страна:

На 24.06.2017 г. е реализирано ПТП, причинено виновно от ответника, който, управлявайки МПС „фиат” с ДК№ СА 7610 НМ, без да има свидетелство за правоспособност за управление на МПС /удостоверението на МВР е приложено под л. № 109 от делото/, удря паркираното МПС „бмв” с ДК№ СВ 2227 ТВ – видно от приложеното под л.л. №№ 12-15 от делото влязло в сила решение от 14.07.2021 г. по гр.д. № 26616/2020 г. на СРС, 165-ти, което е задължително за настоящия състав по силата на чл. 297 от ГПК. Видно от същото съдебно решение, тъй като гражданската отговорност на ответника е била застрахована от ищеца по договор срещу гражданска отговорност – валиден към датата на ПТП, то ищецът е осъден с влязло в сила решението от 14.07.2021 г. по гр.д. № 26616/2020 г. на СРС, 165-ти с-в да заплати по суброгационната претенция на застрахователя по договор за имуществено застраховане на увреденото МПС със застрахован увреденото лице, 1 369,72 лв. главница – застрахователно обезщетение, 322,27 лв. лихва за забава и 279,79 лв. ликвидационни разноси – общо 1 971,78 лв. Посочената сума е заплатена от ищеца на 16.12.2021 г. /л.№ 56/.

При така установената фактическа обстановка, съдът достигна до следните правни изводи:

По иска с правно основание чл. 500, ал. 1, т. 3 от КЗ:

Разпоредбата на чл. 500, ал. 1, т. 3 от КЗ дава възможност на застрахователя по договора за задължителна застраховка срещу гражданска отговорност на автомобилистите да получи от застрахования-делинквент онова, което застрахователя е платил на увреденото лице, при условие, че делинквента е напуснал мястото на настъпването на пътнотранспортното произшествие преди идването на органите за контрол на движение по пътищата, когато посещаването на местопроизшествието от тях е задължително по закон, освен в случаите, когато е наложително да му бъде оказана медицинска помощ или по друга неотложна причина; в този случай тежестта на доказване носи виновният водач. В този случай застраховката „гражданска отговорност“ не действа и тежестта от репарирание на вредите от ПТП се възлага на делинквента. Както се установи по делото, ответникът е причинил ПТП и напуснал мястото на извършването му. Както се установи, ответника е бил застрахован при ищеца по договор за застраховка „гражданска отговорност“. Когато застраховката „гражданска отговорност“ не действа, застрахователят е длъжен да плати на увреденото лице, но може да поиска платеното от делинквента – чл. 500, ал. 1 от КЗ. В конкретния случай, обаче, условие за недействие на застраховката ГО е кумулативно – напускане на мястото на ПТП без да се изчакат органите за контрол на движението по пътищата, но когато тяхното посещение на мястото на ПТП е задължително. Случаите на задължително явяване на контролните органи на мястото на ПТП са посочени в чл. 123, ал. 1, т. 2, б.б. „а и б“ от ЗДвП, като общото условие е от ПТП да има пострадали хора. Посочената хипотеза не се установи по делото, поради което не може да се приеме тезата на ищеца, че договора ГО не действа.

Предвид гореизложеното искът е изцяло неоснователен на това правно основание.

По иска с правно основание чл. 500, ал. 2 от КЗ:

Разпоредбата на чл. 500, ал. 2 от КЗ дава възможност на застрахователя по договора за задължителна застраховка срещу гражданска отговорност на автомобилистите да получи от застрахования-делинквент онова, което застрахователя е платил на увреденото лице, включително лихви и разноси, при условие, че делинквента е управлявал моторното превозно средство, когато не притежава правоспособност за управление на съответната категория моторно превозно средство. В този случай застраховката „гражданска отговорност“ не действа и тежестта от репарирание на вредите от ПТП се възлага на делинквента. Както се установи по делото, ответникът е причинил ПТП без да притежава правоспособност за управление на съответната категория моторно превозно средство. Установи се, че ищецът – застрахователят по ГО е отказал да плати доброволно обезщетение по суброгационната претенция срещу него на застрахователя по имущественото застраховане на увреденото МПС, и е бил осъден да заплати 1 369,72 лв. главница – застрахователно обезщетение, 322,27 лв. лихва за забава и 279,79 лв. ликвидационни разноси – общо 1 971,78 лв. , която сума е заплатена от ищеца на 16.12.2021 г. При тези факти, съгласно цитираната разпоредба на чл. 500, ал. 2 от КЗ застрахователят по ГО може да получи обратно от делинквента както обезщетението, така и лихвите и разноските. В

конкретния случай, обаче, съдът приема, че застрахователят може да получи само платеното от него обезщетение, но не и лихвите и разноските в процеса, доколкото той е станал причина за тези разходи с отказа си за доброволното плащане на обезщетението по суброгационната претенция и образуването на исково дело срещу него. Това е така, доколкото КЗ съдържа система от норми, които изключват отговорността на застрахователя по ГО за лихви и съдебни разходи, направени от застрахования делинквент, когато тези разходи са направени неразумно и на които застрахователят не е могъл да влияе. Така съгласно чл. 429, ал. 3 от КЗ застрахователят по договор ГО заплаща и лихвите за забава, но от датата на уведомяването си за събитието, а съгласно ал. 5 на същата норма, то той заплаща разноските, когато е привлечен в процеса. Чл. 493, ал. 1, т. 4 от КЗ постановява, че застрахователят по договор ГО заплаща „разумно направените съдебни разходи“. Чл. 494, т. 10 от КЗ отново препраща към чл. 429, ал. 2 и ал. 5 от КЗ и посочва, че застрахователят по договор ГО не заплаща лихви и разходи, за извършването на които не е могъл да влияе. Такава изрична система от норми няма относно обема от отговорността на делинквента спрямо застрахователя по договор ГО, когато застраховката ГО не действа. Чл. 500, ал. 2 от КЗ постановява общо, че застрахователят по договор ГО може да получи от застрахования в определени случаи, когато договорът ГО не действа, кумулативно платеното обезщетение, лихвите и разноските. Тази разпоредба, обаче, следва да се тълкува във връзка с горепосочената система от норми и във връзка с обема на отговорността на делинквента спрямо застрахователя му по договор ГО. Няма правна логика такова тълкуване да се откаже, и то при граждански отношения, които изравняват имуществва, а не налагат санкции, и да се възложат на делинквента разходи, за които той не е станала причина, а са резултат от „неразумни – чл. 493, ал. 1, т. 4 от КЗ“ действия на застрахователя му по договор ГО. Съдът приема, че отказът на застрахователя по ГО да заплати по суброгационната претенция на застрахователя по договора за имуществено застраховане на МПС на претенцията за обезщетение, и по този начин да стане повод за завеждане на дело и да се натрупат лихви и разходи, е „неразумно - чл. 493, ал. 1, т. 4 от КЗ“. И това при безспрни официални документи, които показват, че в конкретния случай договорът ГО не действа и че единственият съществен спор, който обаче е можел да се реши извънсъдебно с частна експертиза, е този за размера на обезщетението.

Предвид гореизложеното, съдът приема, че искът по чл. 500, ал. 2 от КЗ е основателен само в частта за главницата, но не и в частта за лихвите и разноските.

На основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, на ищеца следва да се присъдят деловодни разходи в размер на 567,46 лв.

Въз основа на гореизложеното, Софийски районен съд

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ изцяло иска по чл. 500, ал. 1, т. 3 от ТЗ, предявен от ищеца З, за осъждане на ответника А. Н. М., ЕГН: *****, адр. с. , да му заплати сумата от 1 971,78 лв.

ОСЪЖДА ответника А. Н. М., ЕГН: *****, адр. с. , да заплати на ищеца З,, на основание чл. 500, ал. 2 от КЗ, сумата от **1 369,72 лв.** , ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба – 12.07.2022 г. , до окончателното изплащане на сумата, като **отхвърля** иска в частите за сумите от 322,27 лв. и 279,79 лв.

ОСЪЖДА ответника А. Н. М., ЕГН: *****, адр. с. , да заплати на ищеца З,, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, сумата от 567,46 лв. деловодни разноси.

Решението подлежи на обжалване от страните, пред Софийски градски съд, в двуседмичен срок от връчването му.

РАЙОНЕН СЪДИЯ :

Съдия при Софийски районен съд: _____